

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1729. usque ad annum 1731

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1785

VD18 13322648

§. 10. Epistola Ludovici XV. Franciæ Regis ad omnes Regni Episcopos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67677](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67677)

ordinem resultantes: Denique Ecclesiæ
asseruit potestatem adh bendi poenâ-
rum temporalium terrorem, si poena-
rum spiritualium metus refractarios
cohibendo impar foret.

Sæc. XVIII.
A. C. 1731.

§. X.

Epistola Ludovici XV. Franciæ Re- gis ad omnes Regni Episcopos.

Hoc Regis decretum mox cunctis Re-
gni Episcopis communicabatur,
non sine maximo illorum applausu ex-
ceptum: Gaudebant enim summopere,
quod Rex suorum Prædecessorum exem-
plum imitatus, edixerit, Laicis Curii
nullam cognitionem aut jurisdictionem
in res & Personas Ecclesiasticas com-
petere; habebant enim Episcopi in re-
centi memoria Francisci I. edictum,
quo Anno 1539. Art. 4. disertis verbis
fancivit, ut Parlamenta jurisdictionem
suam exerceant, sed sine præjudicio ullo
jurisdictionis Ecclesiastice in MATERIA
SACRAMENTORUM, & in aliis objectis
mere spiritualibus: Alio decreto Caro-
lus IX. Art. 15. Anno 1560. idem sta-
tuit, & Henricus IV. Anno 1600. Art.
XII. Voluit, ut caussæ pertinentes ad
matrimonium pertineant ad cognitionem &
jurisdictionem Ecclesiasticam: Recorda-
bantur quoque Episcopi illius edicti,
quod

Sæc. XVIII. quod Ludovicus XIII. An. 1610. Medio
 A. C. 1731. Septembri promulgavit, ubi Art. 4. in
 effatur: „Volumus, ut causæ po-
 „tinentes ad matrimonium pertineant
 „ad cognitionem, & jurisdictionem
 „Judicis Ecclesiastici. Editum Lo-
 dovici XIII. An. 1610. Menie Septem-
 „bri Art. 4. sic habet: Volumus, u-
 „ubi nostri Officiales sub prætextu po-
 „fessorii, querelæ, novationis, volu-
 „rint directe vel indirecte cognoscere
 „in ulla caussa spirituali, & conce-
 „nente Sacra menta, officia, modum
 „agendi & disciplinam Ecclesie, &
 „inter Clericos, ob serventur, ac ce-
 „stodian tur Ordinationes Regum Pra-
 „decessorum nostrorum, in quibus ei-
 „primuntur ea, quæ pertinent ad co-
 „gnitionem Officialium nostrorum, &
 „regulatur etiam jurisdictione Eccle-
 „sia; ita ut quilibet se contineat be-
 „tra suum officium, & intra limi-
 „rerum ad se pertinentium, quinque
 „piam in jura alterius involet, que
 „illis expressissime prohibemus. Injuc-
 „tius nostris Curiis Parlamenti, &
 „jurisdictioni Ecclesiastice relinquen-
 „tes, quales sunt, quæ concernant
 „Sacra menta, & alias caussas spir-
 „tuales, & pure Ecclesiasticas, qui-
 „eas ad se trahant sub prætextu po-
 „fessorii, vel sub alia ulla occasione.
 Novem

Noverant etiam Episcopi, hanc Sæc. XVIII.
ipsam legem Anno 1629. ab eodem A.C. 1731.
Rege per edictum Art. 31. his verbis
fuisse innovatam: „Prohibemus no-
„stris Curiis, & judicibus, ullam co-
„gnitionem, & jurisdictionem assu-
„mere de caussis spiritualibus; nec de
„illis, quæ concernunt administratio-
„nem Sacramentorum, & aliis, quæ
„pertinent ad Judices Ecclesiasticos;
„nec præsumere quidpiam in eorum
„jurisdictionem directe, vel indirecte,
„ne quidem sub prætextu querelæ
„(implorando officium Judicis) aut
„possessorii annexæ ad caussam spiri-
„tualem, conformiter ad Art. 4. Edicti
„1610.”

Nec minus ad rem erat declaratio
Ludovici XIV. qua Anno 1666. prohi-
buit omnibus Curiis Parliamentorum,
„& omnibus aliis judicibus, sumere
„directe vel indirecte cognitionem de
„ulla caussa spirituali, & pure Eccle-
„siastica; de Sacramentis & Officio di-
„vino; de institutione parochorum,
„Vicariorum, & aliorum presbytero-
rum, qui poterunt esse necessarii in
„Ecclesiis & parochiis; sive ea cognitio
„fiat sub prætextu possessorii, querelæ,
„novationis, vel alia ex caussa aut
„occasione quacumque.”

Hist. Eccles. Tom. LXXXIII. Hh De-

Sæc. XVIII. Denique Præfules oblivisci huius
A. C. 1731. poterant Edicti, quo idem Rex Anne
1695. Art. 34. declaravit, quod cognitio cauſarum concernentium Sacra-
menta, vota religiosa, Officium diuinum, „Disciplinam Ecclesiasticam,
„alia spiritualia, pertineat ad Judicium Ecclesiæ. Injungimus nostris
„cialibus ac etiam nostris Parliamentis torum Curiis, ipsis non solum re-
„quendi, sed etiam remittendi cognitionem, quin ullam de rebus huic
„naturæ usurpent Jurisdictionem au-
„cognitionem, nisi interposita fuerint
„præfatis Curiis appellatio de abu-
„ratione quarumdam sententiarum
„constitutionum, vel actionum ecclie
„natarum in hac materia per Judicium Ecclesiasticos, aut ubi agitur de fu-
„cessione hæreditaria, vel de aliis ef-
„fectibus civilibus, quorum occasione
„tractandum fuerit de statu perfon-
„rum defunctorum vel earum libe-
„rum...”

Magis adhuc in sua spe confirmabat Episcopos novissimum ipsius Regni
sui Ludovici XV. statutum, quo anno
1717. die 17. Octobris mentem suam
palam declarabat, his verbis: „Nos
„in defensionem, & protectionem Ec-
„clesiæ positi, ejusque decisionibus
„præ infimo quovis nostrorum subordi-
„torum...”

„torum subjecti, firmiter sumus per-
Sæc. XVIII.
„suas, veritates ad salutem necessarias A. C. 1731.
„a Regibus & populis nonnisi ab Ec-
„clesia esse discernendas; neque intendi-
„mus potestatem nostram extendere
„ad ea, quæ alteri potestati commissa-
„sunt. Scimus ad eam solam pertinere,
„de his sumere cognitionem; neque a
„nobis usurpari posse harum rerum exa-
„men, quin nos exponamus justæ re-
„prehensioni, quod aliter nescierimus
„tueri veritatem, quam attentatione
„manifesta contra potestatem spiritua-
„lem, & faciendo majus malum sub
„prætextu faciendi majus bonum. Ita-
„que in hac re nolumus uti nostra po-
„testate, nisi per modum protectoris
„Ecclesiæ eo fine, ut aliquando suam
„auctoritatem exercere possit in statu
„tranquilliore, ac magis idoneo ad se-
„cure sperandum successum & fructum.„

Cum ergo Episcopi Ludovicum XV.
a Majorum suorum pietate ac Zelo
haud degenerem esse nossent, hac fidu-
cia freti, eidem Regi exponebant, se
quidem debita submissione ejus literas
recepisse, pari tamen veneratione in-
sinuare, quod imposta silentii lex illos
comprehendere nequeat, cum ipsem
Rex Anno 1720. Art. 5. declararit,
hunc articulum sic fore executioni mandan-
dum, quin sub prætextu silentii imposta-

Hh 2

pro-

Sæc. XVIII. prohiberi possint Archiepiscopi & Episcop. A. C. 1731. ab instructione Clericorum & fidelium suarum curæ commissorum circa obligationem submittendi erga Constitutionem UNIONIS. His expositis Episcopi tria in præsenti rerum vicissitudine oppido necessaria Regio edicto adhuc interpetebant. I. Ut declaretur, per protestatem Ecclesiæ intelligi potestatem Episcoporum, cum Quesnellistæ docerent, toti fidelium Communilitati in generali, non autem Episcopis in particulari a Deo datam esse potestatem Ecclesiasticam, nec illos hanc potentiam sine consensu saltem presumunt totius Ecclesiæ exercere posse. II. Optandum esse, ut Rex in suo decreto adiberet verbum *Jurisdictionis*, quia Advocati & Regii Quæsidores hoc verbo ad significandam auctoritatem Episcopalem uti nollent. III. Ut injuria quæ per Parlamenti edictum Archiepiscopo Parisiensi illata fuit, reparatur: Has Præfulum preces Rex per benigne excepit, utque eorū votū satisfaceret, ad omnes Regiū Episcopos literas encyclicas unacum Senatus iuramento transmitti iusserit, declaravitque Episcopos a Deo recepisse potestatem & jurisdictionem in suos subiectos, illibate servanda esse sacrata, rā a Christo Domino Ecclesiæ suæ commissa, sequi tota

tota auctoritatis suæ mole, totisque vi- **Sæc. XVIII.**
 ribus hæc jura defensurum: Præterea, A.C. 1731,
 ut ceteris Episcoporum petitis satis-
 fieret, Fleuryum, Rohanium & Byf-
 syum, necnon Rothomagensem Archi-
 episcopum, Cancellarium, Regii Si-
 gilli custodem & duos Sanctioris Se-
 natus Confiliarios deputabat, qui hoc
 negotium pertractarent.

§. XI.

*Burdigalen sis atque Aurelianensis Par-
 lamenti motus contra Episcopos
 Sacra menta administrare
 renuentes.*

Cum in Ecclesia nil certius, nilque
 clarius jure Divino stabilitum sit,
 nisi Sacra menta notorie indignis con-
 ferre, esse sacrilegum, Ecclesiæ autem
 Ministris & quidem solis a Deo datum
 esse jus & potestatem dijudicandi, qui-
 nam admittendi, vel ab eis repellendi
 essent, ita Episcoporum non pauci il-
 los, qui contra dogmaticum totius do-
 centis Ecclesiæ judicium de recipienda
 Constitutione notorie rebelles erant, a
 participatione Sacra mentorum etiam
 in artic mortis arcebant. Inde vero
 novi Parlementorum motus, inclamant
 violatum esse silentium a Rege imposi-

Hh 3

tum